

TOTES LES IMATGES SÓN CORTESIA DE CHRISTOPHE FARNARIER

Christophe Farnarier: documentant petits mons que s'esfumen

Una simbiosi magistral del paisatge i dels personatges

La poètica documental i el retrat de mons que desapareixen marquen la trajectòria d'aquest fotògraf i cineasta que va fer-nos gaudir amb el sorprenent documental *El somni*, i que ara retrata el món de les dones del Pirineu amb el seu nou treball, *La primavera*.

JORDI DORCA > TEXT

>> Christophe Farnarier (Marsella, 1963).

>> Christophe Farnarier gravant *El somni*.

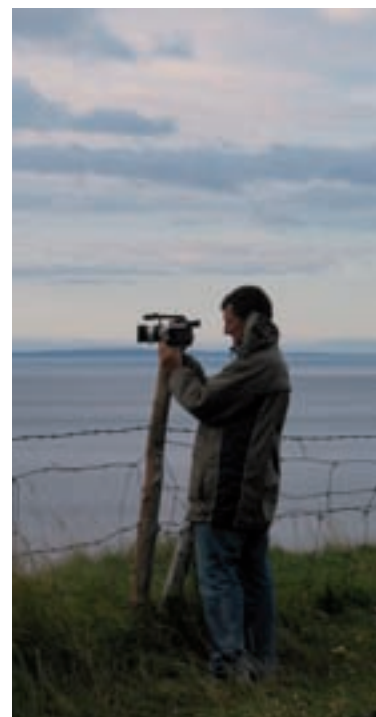
Christophe Farnarier és un fotògraf marsellès resident al Pla de l'Estany que alterna les seves fotografies amb la imatge en moviment. La sensibilitat a l'hora de mostrar el paisatge és un dels seus trets distintius. Va ser el director de fotografia d'*Honor de cavalleria*, la pel·lícula d'Albert Serra on el Quixot

i Sancho deambulen amunt i avall i ens mostren els moments d'avorriment entre aventura i aventura, mai escrits per Cervantes. Allà Farnarier ja va filmar de manera magistral la simbiosi entre aquests personatges i el paisatge que els envolta. Però on realment Farnarier es va lluir va ser en el seu primer documental, *El somni*, la història de la darrera transhumància de Joan Pipa, un pastor de Sant Esteve de Guialbes que cada estiu es desplaça amb el seu ramat des del Pla de l'Estany fins al Ripollès passant per les muntanyes empordaneses i de l'Alta Garrotxa.

El director tenia la idea de documentar la vida rural a Catalunya i en aquesta cerca va topiar amb Joan Pipa, un personatge sorprenent i espontani que es menja la càmera en tots i cadascun dels plànols de la pel·lícula. De fet Farnarier va quedar impressionat per l'aspecte físic del personatge, i la frase que li va respondre Pipa després de rebre la proposta de rodar el documental va ser eloqüent respecte del caire que aquest agafaria: «Si tens collons, vine!».

Farnarier tenia la idea de documentar la vida rural a Catalunya i en aquesta cerca va topiar amb Joan Pipa, un personatge sorprenent i espontani

>> Imatges i cartell del film
La primavera (2011).

La pel·lícula, a part de ser un magnífic documental del personatge, és també una visió poètica del darrer viatge d'aquest pastor vocacional, que explica els motius pels quals la seva feina té un futur nul. Farnarier filma un món que s'acaba, el món de la transhumància dels pastors, però de retruc crea consciència ecològica: en nom del progrés no tot s'hi val. Tot i que sembla que el que desapareix és «només» un ofici, amb aquest s'esvaeix tot un món: el món dels hostals de muntanya, que a poc a poc van tancant o només obrint per a turistes els caps de setmana, el món d'aquells que són fills de la natura; i amb ells desapareix també una visió del món i una parla que en breu només sentirem en films com els de Christophe Farnarier. Encara que sembli una pel·lícula ultralocalista, *El somni* es va estrenar al prestigiós festival de Locarno, es va projectar a Sitges i va tenir una bona acollida en cinemes i posteriors projeccions televisives.

Després d'*El somni* Farnarier va codirigir amb la cineasta Hélène Lee el documental *Le premier rasta*, retrat filmic de Leonard Gong Howell, un jamaicà que de ben jove abandonà el seu país per descobrir noves maneres de pensar, del bolxevisme a

Gandhi, de l'anarquisme a Garvey (un heroi nacional a Jamaica). Amb aquest còctel d'idees Howell va anar elaborant l'estil de vida i el pensament que nodreixen la cultura del reggae que Bob Marley va estendre a tot el món. L'any 1939 va fundar la primera comunitat rasta de Jamaica. Aquest documental es va estrenar en sales de França però malauradament no al nostre país.

Farnarier és un dels cineastes que millor ha sabut mostrar un paisatge català inèdit cinematogràficament, i ara hi torna amb *La primavera*, un documental que segueix el dia a dia del treball a pagès de cinc dones del Pirineu català. Molts mesos ha estat el director rodant aquestes dones, descobrint-ne la intimitat, el lligam que tenen amb el seu entorn més proper, petites històries que ens ensenyaran una part important de la nostra història col·lectiva. És un nou document d'un món que ens fuig de les mans i que Farnarier vol mostrar perquè el retinguem en la nostra memòria, ja que només l'oblit pot fer desaparèixer aquests petits mons del nostre país.

Jordi Dorca és tècnic del Museu del Cinema i director del Festival Curt.doc.

>> Cartell del documental
Le premier rasta (2010),
d'Hélène Lee i Farnarier.

Farnarier és un dels cineastes que millor han sabut mostrar un paisatge català inèdit cinematogràficament